

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ครู-อาจารย์ ที่มีวุฒิการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีหน้าที่ปฏิบัติ การสอนในกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในสถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร และใน ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร ซึ่งในปีการ ศึกษา 2537 มีจำนวนสถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ ดังนี้

สังกัด	หน่วยงานทางการศึกษา		
	รวม	กรุงเทพมหานคร	ปริมณฑล
กระทรวงศึกษาธิการ	2,366	1,147	1,219
1) สำนักงานคณะกรรมการ			
การประถมศึกษาแห่งชาติ	882	38	844
2) กรมสามัญศึกษา	215	114	101
3) กรมอาชีวศึกษา	25	16	9
4) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	14	12	2
5) สำนักงานสภาพัฒนาการศึษา			
สถาบันราชภัฏและโรงเรียนสาธิต	13	10	3
6) กรมพลศึกษา	1	-	1
7) กรมศิลปากร	2	2	-
8) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)			
- สามัญศึกษา	1,098	855	243
- อาชีวศึกษา	116	100	16
ทบวงมหาวิทยาลัย	8	6	2
9) ร.ร. สาธิต	8	6	2
กระทรวงมหาดไทย	428	428	-
10) สำนักการศึกษา กทม.	428	428	-
รวม	2,802	1,581	1,221

1.2 บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิจัยการศึกษา งานประเมินผลการศึกษา งานสารสนเทศ และงานนโยบายและแผนงาน ของหน่วยงานทางการศึกษาในกรุงเทพมหานคร และในปริมณฑล (นครปฐม นครบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร) ซึ่งหน่วยงานทางการศึกษามีดังนี้

สังกัด	หน่วยงานทางการศึกษา		
	รวม	กรุงเทพมหานคร	ปริมณฑล
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			
1) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	1	1	-
2) กรมสามัญศึกษาและสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด	6	1	5
3) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด	7	2	5
4) กรมอาชีวศึกษา	1	1	-
5) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	1	1	-
6) สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับสูง	1	1	-
7) กรมพลศึกษา	1	1	-
8) กรมศิลปากร	1	1	-
9) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)	1	1	-
10) กรมการศึกษานอกโรงเรียนและ ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	6	1	5
11) กรมวิชาการ	1	1	-
12) กรมการศาสนา	1	1	-
13) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	1	1	-
14) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (กค.) ทบวงมหาวิทยาลัย	1	1	-
15) สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยกระทรวงมหาดไทย	1	1	-
16) สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักนายกรัฐมนตรี	1	1	-
17) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	1	1	-
รวม	33	18	15

1.3 ผู้บริหารในสถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ ตามข้อ 1.1

1.4 ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดต่าง ๆ ตามข้อ 1.2

กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบเจาะจง โดยการดำเนินการศึกษาประชากรเป้าหมาย และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1) แบ่งเขตกรุงเทพมหานครตามเขตการปกครอง ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 38 เขต และแบ่งเขตปริมณฑลเป็นรายจังหวัดและรายอำเภอ ซึ่งจำนวนอำเภอในจังหวัดนครปฐม นครบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มีจำนวนอำเภอเป็น 7 6 7 3 และ 5 อำเภอ ตามลำดับ จำนวนเขตการปกครองและอำเภอทั้งหมดเป็น 66 เขต/อำเภอ

2) สํารวจสถานศึกษาหน่วยงานทางการศึกษาของสังกัดต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้ง 66 เขต/อำเภอ

3) ในแต่ละเขต/อำเภอ กำหนดสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา โดยวิธีแบบเจาะจง โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(สช.) (ประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา) และสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการสุ่มสถานศึกษาจากแต่ละสังกัด มาสังกัดละ 2 แห่ง ในแต่ละเขตการศึกษา โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้สถานศึกษาที่ทำการศึกษามีจำนวน 430 แห่ง

3.2 สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏและโรงเรียนสาธิต กรมพลศึกษา กรมศิลปากร และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้ศึกษาสถานศึกษาทุกแห่งของแต่ละสังกัด ในแต่ละเขต/อำเภอ ได้สถานศึกษาที่ทำการศึกษามีจำนวน 59 แห่ง

3.3 หน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดต่าง ๆ ตามข้อ 1.2 ได้ศึกษาหน่วยงานระดับกรม ในเขตกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดในเขตปริมณฑล ได้หน่วยงานทางการศึกษาที่ทำการศึกษามีจำนวน 33 แห่ง

4) ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้จากข้อ 3.1 และข้อ 3.2 ได้ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ซึ่งมีจำนวน 489 ท่าน

5) สุ่มครู-อาจารย์ที่มีวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีหน้าที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จากแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาตามที่ได้จากข้อ 3) โดยกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สุ่มตัวอย่างแทนผู้วิจัย โดยสุ่ม ครู-อาจารย์ ที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มวิชาละ 2 ท่าน ซึ่งจะได้อาจารย์ที่เป็นตัวแทนในแต่ละสถานศึกษามาสถานศึกษาละ 4 ท่าน

6) ศึกษาผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1.2 ซึ่งมีจำนวนผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานทางการศึกษาเป็นตัวแทนทั้งหมดรวม 33 ท่าน

7) สุ่มบุคลากรที่มีอยู่ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงาน 4 ด้าน คือ (1) วิจัยการศึกษา (2) งานประเมินผลการศึกษา (3) งานสารสนเทศ และ (4) งานนโยบายและแผนงาน ของหน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1.2 โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานทางการศึกษาเป็นผู้สุ่มตัวอย่างแทนผู้วิจัย โดยสุ่มบุคลากรมาจากแต่ละงานมางานละ 3 ท่าน ซึ่งจะได้บุคลากรที่เป็นตัวแทนในแต่ละหน่วยงานทางการศึกษามาหน่วยงานละ 12 ท่าน สำหรับหน่วยงานทางการศึกษาในเขตปริมณฑล สุ่มบุคลากรมาจากแต่ละงานมางานละ 1 ท่าน จะได้บุคลากรที่เป็นตัวแทนในแต่ละหน่วยงานทางการศึกษาในเขตปริมณฑลมาหน่วยงานละ 4 ท่าน

จากการดำเนินการศึกษาประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้บริหาร และครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จึงได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 7 - 8

ตารางที่ 7 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและตอบกลับ และอัตราการตอบกลับ

กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถาม		
	ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการตอบกลับ(%)
ผู้บริหาร	522	334	63.98
ครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	2,232	1,569	70.30

ตารางที่ 8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และตอบกลับ และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

จังหวัด/ เขต /อำเภอ	จำนวน ร.ร. กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามผู้บริหาร			แบบสอบถามครู-อาจารย์		
		ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)	ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)
1 กรุงเทพมหานคร	335	335	223	66.57	1340	976	72.84
คลองสาน	7	7	4	57.14	28	25	89.29
คลองเตย	7	7	6	85.71	28	22	78.57
จอมทอง	8	8	5	62.50	32	30	93.75
จตุจักร	9	9	8	88.89	36	35	97.22
ดุสิต	20	20	14	70.00	80	46	57.50
ดอนเมือง	9	9	8	88.89	36	20	55.56
คลองจั่น	7	7	5	71.43	28	13	46.43
ธนบุรี	7	7	3	42.86	28	26	92.86
บางกอกน้อย	10	10	7	70.00	40	24	60.00
บางกอกใหญ่	13	13	11	84.62	52	51	98.08
บางกะปิ	13	13	7	53.85	52	41	78.85
บางขุนเทียน	8	8	6	75.00	32	30	93.75
บางเขน	11	11	6	54.55	44	29	65.91
บางคอแหลม	4	4	2	50.00	16	4	25.00
บางซื่อ	8	8	4	50.00	32	25	78.13
บางพลัด	7	7	6	85.71	28	19	67.86
บางรัก	8	8	5	62.50	32	13	40.63
บึงกุ่ม	6	6	5	83.33	24	18	75.00
ประเวศ	7	7	4	57.14	28	25	89.29
สวนหลวง	4	4	3	75.00	16	14	87.50

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และตอบกลับ และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

จังหวัด/ เขต /อำเภอ	จำนวน ร.ร. กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามผู้บริหาร			แบบสอบถามครู-อาจารย์		
		ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)	ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)
ปทุมวัน	11	11	5	45.45	44	35	79.55
ป้อมปราบ	8	8	5	62.50	32	20	62.50
พญาไท	7	7	5	71.43	28	25	89.29
พระโขนง	12	12	7	58.33	48	23	47.92
พระนคร	12	12	11	91.67	48	47	97.92
ภาษีเจริญ	10	10	6	60.00	40	32	80.00
มีนบุรี	10	10	7	70.00	40	19	47.50
ธานนาวา	13	13	8	61.54	52	21	40.38
ราชเทวี	9	9	5	55.56	36	27	75.00
ราชบุรีพระ	8	8	5	62.50	32	30	93.75
ลาดกระบัง	10	10	6	60.00	40	37	92.50
ลาดพร้าว	5	5	3	60.00	20	17	85.00
สาทร	10	10	7	70.00	40	29	72.50
สัมพันธวงศ์	9	9	8	88.89	36	30	83.33
หนองแขม	7	7	2	28.57	28	14	50.00
หนองจอก	7	7	5	71.43	28	7	25.00
ห้วยขวาง	10	10	8	80.00	40	28	95.00
ดินแดง	4	4	1	25.00	16	15	93.75

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และตอบกลับ และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

จังหวัด/ เขต /อำเภอ	จำนวน ร.ร. กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามผู้บริหาร			แบบสอบถามครู-อาจารย์		
		ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)	ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)
เขตปริมณฑล							
2 นนทบุรี	33	33	16	48.48	132	86	65.15
เมือง	8	8	4	50.00	32	21	65.63
ไทรน้อย	5	5	2	40.00	20	16	80.00
บางกรวย	5	5	3	60.00	20	18	90.00
บางบัวทอง	5	5	1	20.00	20	3	15.00
บางใหญ่	3	3	2	66.67	12	10	83.33
ปากเกร็ด	7	7	4	57.14	28	18	64.29
3 สมุทรสาคร	15	15	11	73.33	60	38	63.33
เมือง	5	5	3	60.00	20	9	37.50
กระทุ่มแบน	5	5	5	100.00	20	12	42.86
บ้านแพ้ว	5	5	3	60.00	20	17	85.00
4 สมุทรปราการ	31	31	17	54.84	124	78	62.90
เมือง	9	9	6	66.67	36	20	55.56
บางบ่อ	5	5	3	60.00	20	15	75.00
บางพลี	5	5	3	60.00	20	9	45.00
พระประแดง	6	6	3	50.00	24	20	83.33
พระสมุทรเจดีย์	4	4	1	25.00	16	8	50.00
บางเสาธง	2	2	1	50.00	8	6	75.00

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และตอบกลับ และอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม

จังหวัด/ เขต /อำเภอ	จำนวน ร.ร. กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามผู้บริหาร			แบบสอบถามครู-อาจารย์		
		ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)	ส่งไป	ตอบกลับ	อัตราการ ตอบกลับ(%)
5 นครปฐม	40	40	25	62.50	160	114	71.25
เมือง	8	8	5	62.50	32	24	75.00
กำแพงแสน	5	5	3	60.00	20	9	45.00
ดอนตูม	5	5	2	40.00	20	13	65.00
นครชัยศรี	7	7	6	85.71	28	21	75.00
บางเลน	5	5	4	80.00	20	17	85.00
สามพราน	7	7	4	57.14	28	23	82.14
พุทธมณฑล	3	3	1	33.33	12	7	58.33
6 ปทุมธานี	35	35	23	65.71	140	86	61.43
เมือง	10	10	10	100.00	40	15	37.50
คลองหลวง	4	4	2	50.00	16	15	93.75
ชัยบุรี	6	6	4	66.67	24	21	87.50
ลาดหลุมแก้ว	4	4	2	50.00	16	16	100.00
ลำลูกกา	5	5	2	40.00	20	10	50.00
สามโคก	3	3	1	33.33	12	3	25.00
หนองเสือ	3	3	2	66.67	12	6	50.00
รวม	489	489	315	64.42	1,956	1,378	70.45

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และแบบวัดมาจากการค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วยคำถามที่มี 2 ลักษณะ คือ แบบถามแบบปิด (closed form) และแบบถามแบบเปิด (open form)

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารในสถานศึกษา และผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานทางการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1: ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชีวสังคม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา สถานที่ทำงาน ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส รายได้ทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือน ที่ตั้งของสถานที่ทำงานและที่อยู่อาศัย ตลอดจนการใช้เวลาในการเดินทางจากสถานที่ทำงาน หรือที่อยู่อาศัยมาที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2: ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ ได้แก่ เกณฑ์ของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสม ความต้องการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับคณะครุศาสตร์ สำคัญของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่ต้องการศึกษา วันและเวลาเรียนที่เหมาะสม การวัดผลการศึกษา เป็นต้น

ตอนที่ 3: ศึกษาความคิดเห็นด้านความพร้อม และความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การสนับสนุนและการให้ความร่วมมือจากสถานที่ทำงานในการศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ผลที่เกิดขึ้นต่อการปฏิบัติงานในการมาศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ตลอดจนความสนใจในการที่จะจัดส่งครู-อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาเพื่อเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรฯ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ที่อยู่ในสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา ตามลำดับ ลักษณะแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1: ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับชีวสังคม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา สถานที่ทำงาน ตำแหน่งและหน้าที่ในการปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส ภาวะรับผิดชอบในครอบครัว รายได้ทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือน ที่ตั้งของสถานที่ทำงานและที่อยู่อาศัย ตลอดจนการใช้เวลาในการเดินทางจากสถานที่ทำงานหรือ ที่อยู่อาศัยมาที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2: ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ ได้แก่ เกณฑ์ของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เหมาะสม ความต้องการความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับคณะครุศาสตร์ สำคัญของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่ต้องการศึกษา วันและเวลาเรียนที่เหมาะสม และการวัดผลการศึกษา เป็นต้น

ตอนที่ 3: ศึกษาความคิดเห็นด้านความพร้อม และความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การสนับสนุนและการให้ความร่วมมือจากสถานที่ทำงานในการศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ผลที่เกิดขึ้นต่อการปฏิบัติงานในการมาศึกษาต่อในหลักสูตร ตลอดจนความสนใจในการตั้งใจสมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรฯ เพียงใด

ตอนที่ 4: แบบสำรวจทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และเจตนาเชิงพฤติกรรมในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ซึ่งสร้างขึ้นตามขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของ ไอเซ็นและนิชชานส์ (1980) แบบสำรวจประกอบด้วย 6 ข้อ คือ

ข้อที่	จำนวนข้อ
1. มาตรการความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (b_1)	15
2. มาตรการการประเมินผลของการกระทำ (e_1)	15
3. มาตรการความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_1)	7
4. มาตรการแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_1)	7
5. มาตรการรับรู้อุปสรรค (O_1)	10
6. มาตรการเจตนาเชิงพฤติกรรม (I)	1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน 8 ท่าน ระหว่างที่ดำเนินการสำรวจหาความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด และปัจจัยเด่นชัด ที่มีต่อการเลือกศึกษาคือในหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) ตลอดจน รวบรวมข้อมูลที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และหัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา ซึ่งมีส่วนรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต ของสาขาวิชาวิจัยการศึกษา เพื่อรวบรวมตัวแปรต่าง ๆ นำมาสร้างเป็นข้อกระทง (Item) ในแบบสอบถามชุดที่ 1 : แบบสอบถามผู้บริหาร และชุดที่ 2 : แบบสอบถามครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในคำถาม ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม

2. การสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 4: แบบสำรวจเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงการรับรู้อุปสรรค และเจตนาเชิงพฤติกรรมในการเลือกศึกษาคือในหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 หาความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด และปัจจัยเด่นชัด ที่มีต่อการเลือกศึกษาคือในหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (ดูภาคผนวก ข.) ให้ครู-อาจารย์ โรงเรียนนนทรีวิเทศา 46 คน โรงเรียนสวนหลวง 6 คน โรงเรียนวัดเทพศิลา 9 คน และโรงเรียนแม่พระฟาติมา 51 คน จำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมด 112 คน คอบแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 พิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อ ที่จะนำไปสร้างข้อกระทงในแบบสำรวจ

ก. นำความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเลือกศึกษาคือหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) จุดประสงค์มหาวิทยาลัย ของครู-อาจารย์ทั้งหมด มาจัดความเชื่อที่มีผลกระทบใกล้เคียงกันเข้าไว้ด้วยกันเป็นกลุ่มความเชื่อในแต่ละด้าน เรียงลำดับความเชื่อตามความถี่จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด จากนั้นจึงคัดเลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สะสมประมาณร้อยละ 75 นำมาใช้เพื่อสร้างเป็นข้อกระทง (item) (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.) ได้ความเชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูง 15 ความเชื่อ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) เรียงตามลำดับความถี่ (N = 112)

ลำดับที่	ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ	ความถี่
1.	พัฒนาความรู้เพิ่มขึ้น	63
2.	สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน	27
3.	สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	24
4.	ได้เพิ่มวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้น	23
5.	ไม่เสียเวลาราชการในการลาศึกษาต่อ	18
6.	เสียค่าใช้จ่ายสูง	18
7.	เวลาน้อยไปในการเรียนทำให้เรียนได้ไม่เต็มที่	17
8.	งานประจำห่อนประสิทธิภาพ	15
9.	มีประสบการณ์ในการทำวิจัย	14
10.	ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว	12
11.	มีโอกาสดำเนินงานในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน	12
12.	มีความสามารถทำการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	10
13.	ไม่ติดขัดเงินเดือน	10
14.	ไม่มีเวลาพักผ่อน	9
15.	ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ร่วมศึกษา	7
รวม		279

ข. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรมหา-
บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) นำความเชื่อที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม
มาจัดเรียงลำดับความเชื่อตามความถี่จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด พิจารณาเลือกบุคคลหรือกลุ่ม
บุคคลที่ได้รับการอ้างอิงถึงบ่อย ๆ ที่มีความถี่สะสมประมาณร้อยละ 75 นำมาใช้เพื่อสร้างเป็นข้อ
กระทงคำถาม (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.) ได้กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด 7 รายการ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 กลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) เรียงตามลำดับความถี่ (N = 112)

ลำดับที่	บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอ้างอิง	ความถี่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษา/หน่วยงาน	78
2.	เพื่อนร่วมงาน	39
3.	ครอบครัว	25
4.	ตัวท่านเอง	8
5.	สามีหรือภรรยา	7
6.	ญาติพี่น้อง	6
7.	พ่อ-แม่	6
	รวม	169

ค. ความเชื่อเกี่ยวกับการรับรู้อุปสรรคที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) นำความเชื่อที่ได้จากการตอบแบบ
สอบถาม จัดเรียงลำดับปัจจัยที่ขัดขวางตามความถี่จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คัดเลือกปัจจัยที่มีความ
ถี่สะสมประมาณร้อยละ 75 มาใช้เพื่อสร้างข้อกระทง (รายละเอียดในภาคผนวก ข.) ได้ปัจจัย
เด่นชัด 10 ปัจจัย ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ปัจจัยเด่นชัดเกี่ยวกับการรับรู้อุปสรรคที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ)
เรียงตามลำดับความถี่ (N = 112)

ลำดับที่	ปัจจัยที่ชัดเจน	ความถี่
1.	ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	64
2.	การใช้เวลาในการศึกษา	63
3.	การเดินทาง	24
4.	สุขภาพร่างกาย	20
5.	อายุ	15
6.	ภาระหน้าที่การงาน	12
7.	ภาระหน้าที่ครอบครัว	10
8.	ความรู้พื้นฐานเดิม	9
9.	การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา	8
10.	การสอบแข่งขัน	6
	รวม	231

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือ

นำข้อความเชื่อ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอ้างอิง ปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้คัดเลือกไว้แล้วมาสร้าง
มาตรวัด และจัดทำรูปแบบของแบบสำรวจความรู้สึคนึกคิดเกี่ยวกับความสนใจต่อการเลือกศึกษาต่อ
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) เป็นข้อความถาม
ของตอนที่ 4 ของแบบสอบถามครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (ดูรายละเอียดในภาค
ผนวก ข.)

ตอนที่ 4: แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาคณะหลักสูตรครุศาสตรมหา-
บัณฑิตสาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) ประกอบด้วย 6 ชุด คือ

ชุดที่	จำนวน ข้อ	ค่า 2 ข้อ ปลายมาตรวัด	การให้ คะแนน
1. มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (b_1)	15	เป็นไปได้-เป็นไปไม่ได้	+3ถึง-3
2. มาตรวัดการประเมินผลของการกระทำ (e_1)	15	ดี-เลา	+3ถึง-3
3. มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_j)	7	ควร-ไม่ควร	+3ถึง-3
4. มาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_j)	7	ไม่ต้องการเลย- ต้องการมาก	1 ถึง 7
5. มาตรวัดการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (O_j)	10	น้อยที่สุด-มากที่สุด	1 ถึง 7
6. มาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม (I)	1	น้อยที่สุด-มากที่สุด	1 ถึง 7

คุณภาพของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อกระทง

1. สร้างแบบสอบถามชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีส่วนรับผิดชอบโครงการเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) และได้รับความกรุณาจากหัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา ตั้งแต่การให้คำแนะนำการสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบสอบถามที่มีข้อกระทงครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมทั้งถ้อยคำในแบบสอบถามที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

หลังจากนั้น นำแบบสอบถามชุดที่ 1 ที่ปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา เป็นนิสิตที่มีหน้าที่ตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐ 14 คน และตำแหน่งหัวหน้างานการเจ้าหน้าที่ 1 คน และแบบสอบถามชุดที่ 2 ทดลองใช้กับครู-อาจารย์ของสถานศึกษาของรัฐ คือ โรงเรียนวัดไม่เงินโชติณาราม จำนวน 26 คน และสถานศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา จำนวน 11 คน เพื่อตรวจสอบความหมายของภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

2. มาตรวัดที่มีพื้นฐานจากความเชื่อ ได้แก่ มาตรวัดเจตคติทางอ้อม มาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม และมาตรวัดการรับรู้อุปสรรค ไม่มีการวิเคราะห์ข้อกระทง ทั้งนี้เพราะ

พีชบาสน์และไอเซ็น (1975) กล่าวว่า ความเชื่อที่ได้มาจากพื้นฐานความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อตัวแปรที่วัดทางตรง การใช้ความเชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูงทุกตัว จึงจะทำให้ได้ความเชื่อที่เป็นตัวกำหนดตัวแปรที่วัดทางตรงอย่างครบถ้วน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงนำความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับการรับรู้อุปสรรคที่ได้มาจากการกระตุ้นความเชื่อในขั้นสร้างมาตรที่มีความถี่สะสมจนถึงประมาณร้อยละ 75 มาใช้ทุกข้อ

การหาความเที่ยง (Reliability)

นำข้อมูลมาตรวัดเจตคติทางอ้อม (Σb_{ie_1}) มาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม (ΣNB_{jMC_j}) และมาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม (I) จากการนำแบบสำรวจไปใช้ศึกษาจริงกับกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,569 คน มาหาความเที่ยงโดยวิธีวัดความคงที่ภายในด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอส พี เอส เอช พี ซี พลัส (SPSS/PC⁺) ผลปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สัมประสิทธิ์ค่าความเที่ยงของมาตรวัดเจตคติ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
(N = 1569)

มาตร	จำนวนข้อ	สัมประสิทธิ์อัลฟา
Σb_{ie_1}	15 X 2	0.75
ΣNB_{jMC_j}	7 X 2	0.92

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าความเที่ยงของมาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงสูงกว่ามาตรวัดเจตคติ และมาตรวัดทั้ง 2 มาตร สามารถใช้วัดเจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงได้อย่างสัมพันธ์กันทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้บริหารของหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจหาความเชื่อเด่นชัด กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด และปัจจัยเด่นชัด เกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) ในระหว่างวันที่ 10 มกราคม ถึง 20 กุมภาพันธ์ 2538 เพื่อนำมาพิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อที่จะนำไปสร้างข้อกระทงในแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ) ซึ่งสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซ็น และพิชบาสน์ (1980) และพร้อมนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ครู-อาจารย์ จำนวน 8 คน เพื่อนำมาพิจารณาในการสร้างข้อกระทงในการศึกษาตัวแปรอื่นนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสอบถามชุดที่ 1:แบบสอบถามผู้บริหาร และแบบสอบถามชุดที่ 2:แบบสอบถามครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

2. ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการนำแบบสอบถามผู้บริหารไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ในระหว่างวันที่ 5-20 มีนาคม 2538 และแบบสอบถามครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ไปทดลองใช้กับครู-อาจารย์ ในระหว่างวันที่ 2-16 สิงหาคม 2538 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และนำไปปรับปรุงจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาจริง โดยวิธีส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จัดส่งบทปาฐกถาศาสตราจารย์ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ ออยุธยา โดยพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) เรื่อง ธรรมกับการพัฒนาชีวิต ตอน ตัวนำวิถีของการพัฒนาชีวิต ให้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้อ่านเอกสารและเกิดการพัฒนาความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มมากขึ้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะได้รับประโยชน์จากการอ่านปาฐกถา นี้ ทั้งยังเป็นการให้แรงจูงใจที่จะให้กลุ่มตัวอย่างช่วยตอบแบบสอบถามให้กับผู้วิจัยด้วย

สำหรับการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 จัดส่งแบบสอบถามผู้บริหารไปทางไปรษณีย์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 28 มิถุนายน ถึง 30 กรกฎาคม 2538 โดยมีจดหมายนำ 2 ฉบับ คือ

- 1) จดหมายนำของหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครู-อาจารย์ เพื่อให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้กับผู้วิจัย

- 2) จดหมายนำของท่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ส่งแบบสอบถามครู-อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ไปทางไปรษณีย์ถึงครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 11 สิงหาคม ถึง 30 กันยายน 2538 โดยมีจดหมายนำ 3 ฉบับ

- 1) จดหมายนำของหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาถึงผู้บริหารของสถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาครู-อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้กับผู้วิจัย
- 2) จดหมายนำของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย และอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยได้ระบุให้ผู้บริหารสถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษา เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้ครู-อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา และรวมถึงการติดตามทวงถามแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่ส่งแบบสอบถาม ช่างกรุณาตอบแบบสอบถามและส่งคืนมาซึ่งผู้วิจัยด้วย ส่วนสถานศึกษาที่ได้จัดส่งแบบสอบถามคืนแล้วก็ได้เขียนขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามแล้ว
- 3) จดหมายนำของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ถึงครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺

1. คำนวณหาคะแนนเจตคติจากมาตรวัดเจตคติทางอ้อม คะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจากมาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม ที่มีต่อการเลือกศึกษาคือในหลักสูตรครู-ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา (ภาคนอกเวลาราชการ)
2. วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานในการศึกษาลักษณะและการกระจายของตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ในตัวแปรจัดประเภท หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในตัวแปรที่มีลักษณะต่อเนื่อง
3. คำนวณสมการถดถอยหาค่าโดยให้ตัวแปรทำนายเข้าสมการพร้อมกันหมด (Enter method) ตัวแปรทำนาย คือ เจตคติทางอ้อม ($\Sigma b, e, \dots$) และการคล้อยตามกลุ่ม

อ้างอิงทางอ้อม ($\epsilon NB_j MC_j$) และการรับรู้ข่าวสาร ตัวแปรแฝง คือ I

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (b_j) การประเมินผลของการกระทำ (e_j) ผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำกับการประเมินผลของการกระทำ ($b_j e_j$) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_j) แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_j) ผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($NB_j MC_j$) การรับรู้ข่าวสาร (O_j) ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ กับกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนตัวแปรต่อเนื่อง ซึ่งเป็นตัวแปรภายนอกที่ทำการศึกษา คือ ตัวแปรอายุ รายได้ทั้งหมดเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนคนที่ต้องอุปการะและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ด้วยการทดสอบค่า t (t-test) ระหว่างกลุ่มที่มีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ และกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความถี่ของกลุ่มที่มีเจตนาจะเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ และกลุ่มที่มีเจตนาจะไม่เลือกศึกษาต่อในหลักสูตรฯ ในการวิเคราะห์ตัวแปรจัดประเภท โดยใช้สถิติวิเคราะห์ การทดสอบด้วย χ^2 - test

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย